



Akčný plán na roky 2023-2025
k Národnej stratégii rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti
2022-2030

Úvod

Vláda Slovenskej republiky schválila Národnú stratégiu rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030 (ďalej len „stratégia“) svojím uznesením č. 435 z 28. júna 2022. Stratégia je zameraná na zabezpečenie vytvorenia primeraných podmienok na podporu komplexného vývinu a sociálneho začlenenia všetkých detí v ranom detstve s potrebou podpory a pomoci pri plnom rozvoji ich vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným postihnutím, ako aj podporu detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a ich rodinám.

Vzhlľadom k univerzálnym a nedeliteľným právam vzťahujúcim sa na každé dieťa podľa Dohovoru o právach dieťaťa (1989)¹, so špecifickým zohľadnením znakov raného detského vývinu pri napĺňaní práva každého dieťaťa na plný rozvoj vývinového potenciálu (2005)², ale i vzhlľadom k zabezpečeniu rovnosti v životných príležitostiach, aby sa na žiadne dieťa nezabudlo podľa Cieľov udržateľného rozvoja (2015)³, stratégia predstavuje inkluzívny a univerzálny rámec systému ranej starostlivosti.

Raná starostlivosť predstavuje v súlade so stratégiou súbor poskytovanej formalizovanej starostlivosti a vzdelávania deťom od narodenia po začatie plnenia povinnej školskej dochádzky, ako podpora osobnej starostlivosti rodičov o dieťa, ktorá sa poskytuje stupňovito/viacúrovňovo. Raná starostlivosť je poskytovaná pre všetky deti a ich rodiny napr. poskytovaním zdravotníckych pomôcok, dietetických potravín, prevenciou, štandardnými postupmi na výkon prevencie či štandardnými diagnostickými postupmi, prístupom k vzdelávaniu, alebo aj formou štátnych sociálnych dávok a prístupom k starostlivosti o dieťa.

Deťom a rodinám, ktoré si vyžadujú zvýšenú mieru podpory a pomoci, a to z dôvodu potreby špecifickej odbornej pomoci pri rozvoji vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným znevýhodnením resp. postihnutím, sa poskytujú služby včasných intervencií, ktoré sú poskytované ako špecializované intervencie odborníkmi. Tieto úrovne poskytovanej ranej starostlivosti a včasných intervencií na seba nadväzujú a vzájomne sa dopĺňajú.

Cieľom akčného plánu je zabezpečenie realizácie konkrétnych opatrení na posilnenie udržateľnosti a rozvoja dostupnej infraštruktúry služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti a vytváranie podmienok na vznik nových služieb reagujúcich na spoločenskú potrebu. Navrhované opatrenia na zabezpečenie realizácie cieľov stratégie sú v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, ako aj s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorými sa pozornosť upriamuje najmä na najzraniteľnejšie skupiny detí a ich rodiny, ktorými sú deti s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným postihnutím, ako aj podporu detí, ktoré sú v nepriaznivom sociálnom prostredí a ich rodinám.

¹ Dostupné na [Dohovor o právach dieťaťa](#)

² Výbor pre práva dieťaťa, vš. poznámka č. 7 (2005): Implementácia práv dieťaťa v ranom detstve, CRC/C/GC/7 United Nations, Geneva, 1 November 2005, para. 8. Dostupné na General comment no. 7 (2005), Implementing child rights in early childhood (un.org)

³ Dostupné na <https://www.unicef.org/eca/our-mandate-no-child-left-behind>

Cieľom stratégie je prispieť k rozvoju koordinovaných a integrovaných služieb včasnej intervencie⁴ a ranej starostlivosti⁵ tak, aby sa zabezpečila dlhodobá dostupnosť a dlhodobá udržateľnosť týchto služieb, čo v konečnom dôsledku bude mať nielen vplyv na zvyšovanie kvality života detí a ich rodín a ich sociálne začlenenie, ale bude tak prínosom aj pre celú spoločnosť. Cieľom stratégie je spájanie detí a ich rodín so všetkými existujúcimi a novovznikajúcimi zdrojmi pomoci a podpory a príležitosťami, ktoré jednotlivé rezorty poskytujú na inkluzívne začlenenie dieťaťa a jeho rodiny do spoločnosti.

Vecný obsah stratégie vychádza aj zo záväzku z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024: „*Vláda SR zavedie koordinovaný nadrezortný systém včasnej intervencie pre deti so zdravotným znevýhodnením a pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a ich rodiny.*“ Stratégia reaguje na potrebu spolupráce rezortov za účelom dosiahnutia efektívnej, konštruktívnej, cielenej a zdrojovo prepojenej podpory pre rodiny s deťmi od 0-7 rokov. Znenie ďalších so stratégiou súvisiacich záväzkov v oblasti zdravotníctva, vzdelávania a sociálnych služieb, obsiahnutých v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024, tvorí prílohu č. 1 Akčného plánu.

Výstupom vyplývajúcim zo stratégie je vypracovanie predkladaného Akčného plánu na roky 2023-2025 (ďalej len „akčný plán“) a následne Akčného plánu na roky 2026-2030. Akčný plán koncipuje úlohy v súlade s ďalšími súvisiacimi národnými rámcovými strategickými dokumentmi⁶, ktoré tiež určujú smerovanie politik a národných aktivít v oblasti poskytovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti o deti. Novo prijaté barcelonské ciele do roku 2030 kladú dôraz na odstránenie prekážok účasti žien na trhu práce v oblasti starostlivosti o deti a to tak, aby sa vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve poskytovala najmenej 33 % deťom. Členským štátom, ktorých účasť detí v ranom veku v procese vzdelávania a starostlivosti je nízka sa odporúča, aby až 90 % detí do troch rokov veku bolo zapojených do tohto procesu.

⁴ V súlade so stratégiou sa pod pojmom včasná intervencia rozumie: formalizovaná pomoc poskytovaná deťom so zdravotným postihnutím od narodenia po 7 rokov veku, ktorá predstavuje špecializované intervencie odborníkov po identifikácii rizika a problému, s cieľom maximálneho možného rozvoja vývinového potenciálu dieťaťa a jeho prípravy na participáciu jeho plného sociálneho začlenenia, ako aj podpora jeho rodiny. Ide teda o služby včasnej intervencie poskytované naprieč rezortom zdravotníctva, školstva, práce, sociálnych vecí a rodiny.

⁵ V súlade so stratégiou sa pod pojmom raná starostlivosť rozumie: spektrum poskytovanej formalizovanej starostlivosti, ktorá sa poskytuje deťom od narodenia po začatie plnenia povinnej školskej dochádzky, ako podpora osobnej starostlivosti rodičov. Na účely tejto stratégie sa za ranú starostlivosť považujú služby, resp. intervencie v oblasti zdravotnej starostlivosti, raného poradenstva, vzdelávania a sociálnej pomoci poskytované deťom od 0-7 rokov veku za účelom podpory zdravého vývinu dieťaťa v kontexte rodiny. Ide teda o služby ranej starostlivosti poskytované naprieč rezortom zdravotníctva, školstva, práce, sociálnych vecí a rodiny.

⁶ Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030, ako aj Aktualizácia strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030, Program Slovensko 2021-2027, Európska záruka pre deti, Odporúčania rady z 8. decembra o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve (2022/C 484/01), Európsky pilier sociálnych práv

Schválenie stratégie a jej realizácia prispieva k splneniu tematickej základnej podmienky „Národného strategického referenčného rámca rodovej rovnosti“, a zároveň čiastočne prispieva k plneniu základnej tematickej podmienky „Národného strategického referenčného rámca aktívneho opatrenia trhu práce“, s predpokladom čerpania finančných prostriedkov z ESF+.

Akčný plán je vytvorený v spolupráci so stálou expertnou medzirezortnou pracovnou skupinou, ktorej členmi sú zástupcovia orgánov štátnej správy, verejnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy, ako aj zástupcovia mimovládneho neziskového sektora. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky nesú zodpovednosť za plnenie opatrení a úloh vyplývajúcich zo stratégie a akčného plánu vo svojej pôsobnosti. Členovia medzirezortnej pracovnej skupiny prispievajú k naplneniu cieľov a opatrení. Hlavným cieľom činnosti expertnej medzirezortnej pracovnej skupiny je najmä koordinácia zabezpečenia plnenia opatrení a úloh vyplývajúcich zo stratégie a akčného plánu v pôsobnosti príslušných rezortov, a to aj v súčinnosti so zainteresovanými spolupracujúcimi subjektami. Úlohy vyplývajúce zo stratégie s prenesením do akčného plánu sú koncipované tak, aby bol zdôraznený aspekt vzájomnej spolupráce.

Monitorovanie

S implementáciou opatrení v akčnom pláne, naplňajúcich ciele, ktoré vyplývajú zo schválenej stratégie je spojená potreba monitorovania ich realizácie a hodnotenia naplňania merateľných ukazovateľov ich plnenia. Tento proces predstavuje spoľahlivú spätnú väzbu o tom ako boli nastavené ciele, jednotlivé opatrenia, ako aj to, aké sú samotné dopady na cieľové skupiny. Monitorovanie a hodnotenie bude prebiehať v spolupráci so zainteresovanými stranami, definovanými ako aktérmi realizácie jednotlivých opatrení. Monitorovanie a hodnotenie sa bude zameriavať najmä na vyhodnocovanie pokroku plnenia opatrení v porovnaní s hodnotami výstupových ukazovateľov. Monitorovanie a hodnotenie bude realizované v súlade s časovým horizontom stratégie na dvojročnej báze. Správa o plnení opatrení a úloh vyplývajúcich zo stratégie bude predkladaná na rokovanie vlády SR ako informatívny materiál.

Hlavné ciele akčného plánu na roky 2023-2025

- Nižšie uvedené ciele akčného plánu priamo nadväzujú na ciele stratégie.
- ✓ Uplatňovanie inkluzívneho prístupu k deťom s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, a to ich prístupu k súboru kľúčových služieb a starostlivosti v systéme zdravotníctva, v poradenstve a predškolskom vzdelávaní, v oblasti sociálnych služieb s cieľom zohľadniť rôzne situácie a podmienky vývinu detí s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, a tým prispieť k naplňaniu práv dieťaťa a podpory rovných príležitostí.

- ✓ Prepojenie zdravotnej starostlivosti, sociálnej starostlivosti a systému vzdelávania pri poskytovaní koordinovaných služieb deťom raného veku a ich rodinám, so zameraním na podporu a pomoc dieťaťu s vývinovými ťažkosťami⁷, zdravotným postihnutím alebo dieťaťu zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- ✓ Efektívnejšie využívanie informácií a prepájanie systémov, dostupnosť informácií cieľovým skupinám ohľadom služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti naprieč rezortmi.
- ✓ Realizácia aktivít zameraných na vzdelávanie zamestnancov pôsobiacich v oblasti poskytovania služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti.
- ✓ Poskytovanie koordinovaných služieb deťom a ich rodinám.
- ✓ Dosiahnutie dostupnosti, kvality, udržateľnosti a poskytovania komplementárnej a efektívnej starostlivosti dieťaťu v ranom veku.
- ✓ Vzájomné koordinovanie a prepájanie systémov zdravotnej starostlivosti, sociálnej starostlivosti a systému vzdelávania s potrebou spravidla dlhodobejšieho sprevádzania a sprostredkovávania podpory a informácií pre deti a ich rodiny pri riešení problémov rozvoja vývinového potenciálu dieťaťa v ranom veku.
- ✓ Efektívny manažment starostlivosti naprieč jednotlivými systémami podpory a presunom detí medzi nimi.

Opatrenia akčného plánu na roky 2023-2025

Ciele akčného plánu budú napĺňané konkrétnymi opatreniami, vrátane určenia ich finančného krytia, gestorstva a spolugestorstva a taktiež merateľného ukazovateľa plnenia cieľa.

Dlhodobým cieľom stratégie je „*Cielené posilnenie inkluzívneho prístupu všetkých detí s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným postihnutím alebo sociálnym znevýhodnením a ich rodín. Zvyšovanie kvality života vytvorením podmienok na plný rozvoj ich potenciálu prostredníctvom zvýšenia dostupnosti a udržateľnosti individualizovaných intervencií zameraných na cieľovú skupinu detí od 0-7 rokov a ich rodiny.*“

Strednodobé ciele definované stratégiou sú zamerané na konkrétna opatrenia smerujúce k podpore a rozvoju služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti. Napĺňaním strednodobých cieľov sa zabezpečí naplnenie dlhodobého cieľa, ktorého naplnenie je stanovené do roku 2030. V stratégii sú identifikované oblasti, ktoré reflektujú potrebu zlepšenia, zavedenie inovácií a proaktívneho riešenia a podpory rozvoja služieb

⁷ V súlade so stratégiou sa pod pojmom vývinové ťažkosti rozumie: rôzne ťažkosti pri vývine, ktoré zahŕňajú zmeny bio-psycho-sociálnych podmienok vývinu a zmeny vývinovej funkčnosti prejavujúce sa ako potvrdený oneskorený, nerovnomerný, atypický vývin. Deti s vývinovými ťažkosťami potrebujú pomoc na dosiahnutie plného rozvoja vývinového potenciálu.

včasnej intervencie a ranej starostlivosti. Popis dlhodobého a strednodobých cieľov je prostredníctvom napĺňania opatrení zdokumentovaný v stratégii od str. 37 – 48. Oproti stratégii je v akčnom pláne definovaný aj rozpočet, výstupový indikátor a zdroj financovania. Úlohy, ktoré nebude možné naplniť v rokoch 2023-2025, alebo majú pokračovať po roku 2025, budú automaticky preklopené do Akčného plánu na roky 2026-2030.

Opatrenia akčného plánu za účelom plnenia cieľov stratégie

Cieľ 1 Medzirezortné prepojenie zdravotnej starostlivosti, vzdelávacích a sociálnych služieb s cieľom ich zvýšenej synergie, vrátane viaczdrojového finančného prepojenia

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
1. 1 Vykonanie analýzy zohľadňujúcej prepájanie služieb a intervencií, pri ktorých prichádza k spájaniu finančných a personálnych zdrojov v prospech dieťaťa a jeho rodiny.	Zmapovanie, analýza súčasného stavu legislatívnych opatrení a možností poskytovania stupňovitej starostlivosti o raný detský vývin a návrh na doplnenie a posilnenie systému starostlivosti o raný detský vývin tak, aby sa nezabudlo na žiadne dieťa a rodinu s potrebou pomoci.	MPSVR SR/ Inštitút pre výskum práce a rodiny	MŠVVa Š SR MZ SR MVO	2023- 2025	n/a	Bez nároku	Vypracovanie východiskovej analýzy a v prípade potreby vypracovanie následných čiastkových analýz.
1.2. Cielená podpora zameraná na podporu personálnych kapacít multidisciplinárneho tímu v sociálnej	Podpora zamestnancov poskytovateľov služby včasnej intervencie za	MPSVR SR	Poskytovateli a služby včasnej intervencie	2023- 2025	ESF +	7 200 000 Eur	Počet podporených poskytovateľov služby včasnej intervencie. Počet hodín poskytovanej sociálnej služby.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
službe - službe včasnej intervencie.	účelom zvyšovania kapacít poskytnutých intervencii deťom a ich rodinám.		Regionálna samospráva				Počet podporených pracovníkov podľa profesií, ako členov multidisciplinárnych tímov. Počet osôb, ktorým sa poskytuje služba včasnej intervencie. Medziročný nárast klientov, ktorým sa intervencie poskytujú.
1.3. Analýza potrieb rozvoja siete zariadení poradenstva a prevencie a ich financovania tak, aby boli odborné činnosti pre deti dostupné v súlade s článkom 23 Dohovoru o právach dieťaťa.	Zabezpečenie využitia štátneho zariadenia poradenstva a prevencie v každom okrese pre rodičov bezplatne.	MŠVVaŠ SR	Centrá poradenstva a prevencie a špecializov ané centrá poradenstva a prevencie MVO	2023- 2025	n/a	Bez nároku	Vypracovanie analýzy s návrhmi potreby na rozvoj siete a jej finančného zabezpečenia.
1.4. Zadefinovanie potrebnej kapacity špecializovanej ambulantnej starostlivosti v SR reflektujúcu aktuálnu potrebu	Aktualizácia normatívu verejnej minimálnej siete špecializovanej ambulantnej starostlivosti a vyhodnotenie novej verejnej	MZ SR		2023- 2025	n/a	n/a	Pracovný návrh novej verejnej minimálnej siete, špecializovanej ambulantnej starostlivosti, ktorý bude predložený do legislatívy (platnosť je naplánovaná k 1.1.2024).

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	minimálnej siete a špecializovanej ambulantnej starostlivosti.						Prvé vyhodnotenie novej verejnej minimálnej siete špecializovanej ambulantnej starostlivosti podľa nových pravidiel bude v zmysle legislatívnych termínov v júli 2024 (podobne ako pri všeobecnej ambulantnej starostlivosti, MZ SR zverejňuje výsledky vyhodnotenia stavu siete k 31.7. príslušného roka).
1.5. Vypracovanie systému cielenej podpory prostredníctvom Peer poradenstva/ Peer poradcov.	Preskúmanie legislatívnych možností a príprava legislatívneho návrhu na zavedenia Peer poradenstva/ Peer poradcov.	MPSVR SR	MŠVVaŠ MZ SR MVO samospráva	2023- 2025	n/a	Bez nároku	Vypracovaný legislatívny návrh na funkčný systém Peer poradenstva a definovanie činnosti Peer poradcov.

Ciel' 2. Zvýšenie povedomia odbornej aj laickej verejnosti o potrebe identifikovania problematických oblastí v živote dieťaťa a jej možností riešenia cez dostupnosť služieb a intervencií

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujúce subjekty	Termín	Zdroj financovania	Rozpočet	Výstupový indikátor
2.1. Šírenie informácií a zviditeľňovanie témy prostredníctvom hromadných komunikačných prostriedkov ohľadom realizovaných programov zameraných na cieľovú skupinu detí.	Tvorba osvetových aktivít zameraných na informovanosť odbornej a laickej verejnosti ohľadom dostupných existujúcich a novovznikajúcich služieb a starostlivosti na podporu cieľovej skupiny detí a ich rodín s dôrazom potreby zotrvania dieťaťa v jeho prirodzenom prostredí.	MPSVR SR	MŠVVaŠ SR MZ SR Poskytovateli a služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti MVO	2023-2025	ESF +	250 000 Eur	Počet realizovaných informačných programov zameraných na zviditeľnenie témy ranej starostlivosti a včasnej intervencie.
2.2. Rozšírenie a doplnenie nástroja informovanosti do existujúceho preventívneho programu v oblasti verejného zdravia v starostlivosti o raný detský vývin v primárnej pediatrii –	Podporiť tvorbu osvetových a edukačných elektronických materiálov a videí určených pre rodičov na podporu zdravého vývinu detí raného veku na pomoc pri debarierizácii účasti	MZ SR		2023-2025	ESF +	Rozpočet je súčasťou opatrenia 8.1.	Funkčne rozšírený existujúci webový portál www.zdraviedietata.sk o názorné materiály, vysvetlenia a videá, aby každý rodič mohol spolupracovať pri monitorovaní raného detského vývinu a skriningovaní

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
prvý kontaktný bod systému ranej starostlivosti.	pri monitorovaní a skríningovaní vývinových ťažkostí v primárnej pediatrii.						vývinových ťažkostí pri preventívnych prehliadkach a aby mal informácie o možnostiach ranej starostlivosti, vrátane poskytovateľov včasných intervencií vo svojom regióne.

Cieľ 3. Vypracovanie metodík zameraných na postupy pri poskytovaní služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti z hľadiska ich vplyvu na kvalitu života detí a ich rodín

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
3.1. Vypracovanie metodiky zameranej na sociálnu službu - službu včasnej intervencie.	Tvorba metodiky poskytovania služby včasnej intervencie, ako základného kvalitatívneho rámca poskytovania tejto sociálnej služby, pričom cieľom metodiky bude zároveň aj zabezpečenie poskytovania intervencií v rovnakej kvalite	MPSVR SR	Poskytovateli a služby včasnej intervencie, MVO, regionálna samospráva	2023-2025	n/a	Bez nároku	Vypracovaná a zverejnená metodika pre poskytovanie služby včasnej intervencie v súlade s cestou dieťaťa.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	naprieč územím Slovenskej republiky.						
3.2. Vypracovanie rámcového dokumentu pre zavedenie skríningu vývinových ťažkostí u detí raného veku v primárnej starostlivosti.	Tvorba strategického rámca pre zavedenie a efektívne vykonávanie vývinového monitorovania a skríningu v preventívnej starostlivosti, vrátane mechanizmu prechodu dieťaťa systémom ranej starostlivosti, a to vzhľadom k veku, k miere funkčných ťažkostí a rizík znevýhodňujúcich podmienok.	MZ SR	MŠVVaŠ SR, MPSVR SR	2023- 2025	ESF+	21 600 Eur	Zverejnený strategický rámec pre komplexný medzirezortný systém univerzálnych, cielených a indikovaných foriem starostlivosti o raný detský vývin v súlade s cestou dieťaťa. Zverejnené na domovských stránkach WHO a UNICEF slovenské verzie dokumentov s vedecky podloženými poznatkami relevantnými k funkčnému systému starostlivosti o raný detský vývin.

Cieľ 4. Zabezpečiť efektívny systém odosielania detí s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným postihnutím resp. detí zo sociálne znevýhodneného prostredia do systémov podpory a pomoci v oblasti rezortu školstva, zdravotníctva a práce, sociálnych vecí a rodiny

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
4.1. Systémová podpora poskytovateľov služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti prostredníctvom jasného definovaného koordinovaného odosielania detí medzi systémami podpory a pomoci v súlade s cestou dieťaťa.	Revidované aktualizované a novelizované právne úpravy, metodiky vrátane vytvorenia návrhu modelu Medzinárodnej klasifikácie systému funkčnosti (ICF) pre deti raného veku, štandardizované postupy zamerané aj na spoluprácu a sieťovanie odborníkov a presun dieťaťa v systéme pomoci a podpory.	MPSVR SR MŠVVaŠ SR MZ SR	Poskytovateli a služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti	2023-2025	n/a	Bez nároku	Počet revidovaných aktualizovaných a novelizovaných právnych úprav, metodík, štandardizovaných postupov zameraných aj na spoluprácu a sieťovanie odborníkov a presun dieťaťa v systéme pomoci a podpory.
		MZ SR MPSVR SR MŠVVaŠ SR		2023-2025	n/a	Bez nároku	Príprava návrhu platformy pre zoznamy regionálnych poskytovateľov služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti na jednom mieste.
		MZ SR	Poskytovateli a služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti	2023-2025	ESF+	414 400 Eur	Návrh modelu funkčného systému prechodu detí interdisciplinárnym a medzirezortným systémom ranej starostlivosti podľa WHO: ICF pre deti raného veku.

Cieľ 5. Zvýšenie dostupnosti a udržateľnosti služieb zameraných na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Zodpovedný	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
5.1. Podpora udržateľnosti sociálnych služieb na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života.	Podpora personálnych kapacít existujúcich a novovznikajúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.	MPSVR SR	Miestna samospráva/ poskytovateli a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	2023- 2025	ESF+	10 000 0 00 Eur	Počet zapojených zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a regionálne pokrytie. Počet osôb poskytujúcich sociálne služby. Počet detí, ktorí využili sociálnu službu.
	Analýza potreby zosúlad'ovania rodinného a pracovného života v nadväznosti na nedostatočné kapacity v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa aj s cieľným zameraním sa na situáciu sociálne znevýhodnených rodín (a tiež špecificky v prostredí MRK) a na situáciu rodín detí so	MPSVR SR Inštitút pre výskum práce a rodiny	Poskytovateli a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	2023- 2025	n/a	Bez nároku	Vypracovaná a zverejnená analýza.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Zodpovedný	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	zdravotným znevýhodnením.						
	Podpora výstavby, rekonštrukcie a obnovy zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.	MPSVR SR	Miestna samospráva/ verejní a neverejní poskytovateli a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	2023- 2025	EFRR	33 000 000 Eur	Počet nových modernizovaných zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Kapacita nových zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku.
5.2. Zvýšenie dostupnosti odľahčovacej služby.	Vytvorenie a upravenie legislatívnych podmienok na rozvoj dostupnosti a poskytovania odľahčovacej služby pre rodičov detí so zdravotným znevýhodnením/ postihnutím.	MPSVR SR	Miestna a regionálna samospráva, MVO	2025	V rámci dopadov schválenej novely zákona o sociálnych službách	V rámci dopadov schválen ej novely zákona o sociáln ych službách	Schválená novela zákona o sociálnych službách s upravenými podmienkami poskytovania odľahčovacej služby. Nárast počtu osôb, ktoré využili odľahčovaciu službu.

Cieľ 6. Podpora a rozšírenie sociálnych služieb krízovej intervencie zameraných na cieľovú skupinu detí od 0-7 rokov veku dieťaťa

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujúce subjekty	Termín	Zdroj financovania	Rozpočet	Výstupový indikátor
6.1. Legislatívne vymedzenie novej odbornej činnosti /sociálnej služby zameranej na podporu detí v rámci sociálnych služieb krízovej intervencie.	Vytvorenie legislatívneho návrhu upravujúceho právne podmienky poskytovania novej odbornej činnosti/ sociálnej služby zameranej na podporu raného detského vývinu pri identifikovanom riziku znevýhodnených podmienok, a to najmä detí a ich rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia.	MPSVR SR	Miestna samospráva poskytovateli a sociálnych služieb, MVO, ÚSVRK	2025	V rámci dopadov schválenej novely zákona o sociálnych službách .	V rámci dopadov schválenej novely zákona o sociálnych službách	Schválená novela zákona o sociálnych službách s upravenou novou sociálnou službou/ odbornou činnosťou zameranou na rodiny detí v ranom veku v rámci služieb krízovej intervencie.
6.2. Podpora poskytovania ranej starostlivosti a intervencie deťom vo veku 0 až 6 rokov, najmä z prostredia marginalizovaných rómskych komunit a z	Realizácia podpory zameranej na efektívne riešenie nepriaznivej sociálnej situácie rodín s deťmi raného veku, najmä z prostredia marginalizovaných	MŠVVaŠ		2023-2026	POO	6 263 520 Eur	Počet podporených subjektov.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
prostredia generačnej chudoby.	rómskych komunít a z prostredia reprodukčnej generačnej chudoby.						

Ciel' 7. Profesionálna podpora činnosti odborných pracovníkov pracujúcich v rámci služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti s vnútorne diferencovanou cieľovou skupinou detí s potrebou pomoci pri plnom rozvoji vývinového potenciálu, vrátane detí so zdravotným postihnutím a detí so sociálnym znevýhodnením a ich rodín.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
7.1. Podpora činnosti odborných zamestnancov prostredníctvom ďalšieho vzdelávania.	Zabezpečenie vzdelávania poskytovateľov sociálnych služieb, pričom sa zabezpečí vzdelávanie aj zamestnancov v rámci multidisciplinárnych tímov.	MPSVR SR	Poskytovateli a vzdelávacích programov Poskytovateli a sociálnych služieb	2023- 2025	ESF+	250 000 Eur	Celkový počet absolventov, ktorí absolvovali vzdelávanie.
	Vzdelávanie zamestnancov centier poradenstva a prevencie v oblasti práce s deťmi s rôznym druhom znevýhodnenia	MŠVVaŠ SR	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsycholó gie Národný inštitút	2023- 2025	ESF +	V súlade s vyhláse nou výzvou	Celkový počet absolventov, ktorí absolvovali vzdelávanie.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	a deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia vrátane následného mentoringu a supervízie.		vzdelávania a mládeže Poskytovateli a vzdelávacích programov Centrá poradenstva a prevencie a špecializov ané centrá poradenstva a prevencie				
	Zabezpečenie spoločného kmeňa vzdelávania pre odborných pracovníkov zameraného na koordinovanú, komplementárnu a efektívnu starostlivosť o raný detský vývin v zdravotníckom, školskom a sociálnom systéme.	MZ SR	MPSVR SR MŠVVaŠ	2023- 2025	ESF+	41 800 Eur	Vypracovaný návrh minimálneho štandardu pre študijný program sústavného vzdelávania pre ranú starostlivosť.
	Zavedenie a podpora skríningu	MZ SR		2023- 2025	ESF+	15 800 Eur	Počet podporených aktivít v sociálne ohrozených

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	vývinových porúch vykonávaného primárnymi pediatrami medzi sociálne ohrozenými skupinami.						lokalitách v zavedení skríningu.
	Vzdelávacie aktivity zdravotníckych pracovníkov a pomocného personálu v gynekologicko- pôrodnických a neonatologických pracoviskách najmä v oblasti BFHI (Baby friendly hospital initiative) vrátane podpory vykonávania klinických auditov.	MZ SR		2023- 2025	ESF+	42 600 Eur 56 500 Eur	Počet zdravotníckych pracovníkov s certifikátom personálny laktačný konzultant. Počet vykonaných klinických auditov BFHI v nemocniciach.
	Podpora zdravého životného štýlu a prevencie ochorení podporu dojčenia po prepustení dieťaťa z pôrodnice. Podpora zdravej výživy dojčením v pediatrii	MZ SR		2023- 2025	ESF+	181 000 Eur	Slovenský preklad Klinického protokolu ABM (Akadémie lekárstva v oblasti dojčenia) č. 14 Lekár priateľský k dojčeniu- optimalizácia starostlivosti o dojčatá a deti.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Gestor	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
	v rámci prevencie ochorení a podpory zdravia ako účinnej intervencie pri liečbe patologického stavu dieťaťa.						Implementácia predmetného protokolu v SR formou vzdelávania pediatrov.

Cieľ 8. Vytvorenie podmienok na zber a vyhodnotenie dát v informačných systémoch rezortov o službách včasnej intervencie a ranej starostlivosti

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Zodpovedný	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
8.1. Podpora a rozšírenie existujúceho webového portálu Zdravie dieťaťa.	Podpora a rozšírenie existujúceho webového portálu.	MZ SR		2023-2025	ESF+	54 900 Eur	Podpora manažmentu Databázy webového portálu Zdravie dieťaťa a doplnené funkcie za účelom zberu a vyhodnocovania dát na populačnej a individuálnej úrovni, relevantných k problematike starostlivosti o raný detský vývin v SR, vrátane zberu a vyhodnocovania údajov od kooperujúcich poskytovateľov ranej starostlivosti pri tvorbe modelu funkčného

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Zodpovedný	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
							systemu prechodu detí interdisciplinárnym a medzirezortným systémom podľa WHO: ICF pre deti raného veku.

Cieľ 9. Vypracovanie akčného plánu na roky 2023-2025 je predmetom tohto akčného plánu.

Cieľ 10. Vypracovanie cesty dieťaťa a jeho rodiny s potrebou podporujúcej starostlivosti a vývinu v ranom veku.

Opatrenie	Popis opatrenia/ spôsob plnenia	Zodpovedný	Spolupracujú ce subjekty	Termín	Zdroj financova nia	Rozpočet	Výstupový indikátor
10.1. Cesta dieťaťa viacúrovňovým systémom podpory s možnosťou prechodu medzi zdravotnými, vzdelávacími a sociálnymi potrebami dieťaťa.	Cieľom opatrenia je vypracovanie zrozumiteľnej cesty dieťaťa medzi systémami podpory a pomoci v jednotlivých rezortoch.	MZ SR MPSVR SR MŠVVaŠ	Poskytovateli a služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti MVO	2023	n/a	n/a	Vypracovaná a zverejnená prehľadná cesta dieťaťa a jeho rodiny systémom možností starostlivosti a intervencií vykonávaných v rezortoch školstva, zdravotníctva a sociálnych vecí.

Príloha č. 1

Vecný obsah predkladaného materiálu vychádza aj z ďalších záväzkov Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2021-2024⁸, a to vzhľadom ku komplexnosti a celistvosti podpory pre rodiny s deťmi od 0-7 rokov, ktorých sa vecný obsah stratégie dotýka v nadväznosti napr. na oblasť zlepšenia starostlivosti o zdravie obyvateľstva:

„Sociálne determinanty zdravia, životný štýl či životné prostredie sú faktory, ktoré naše zdravie ovplyvňujú zásadným spôsobom. Z toho dôvodu bude vláda presadzovať prierezový pohľad na zdravie občanov. Vláda bude posilňovať dôraz na prevenciu vo všetkých verejných politikách, ale aj v samotnej zdravotnej starostlivosti.(s.33) Keďže cesta k zdraviu sa začína ešte pred vstupom do ambulancie, vláda zavedie mechanizmy na podporu starostlivosti o zdravie a prevenciu na strane poskytovateľov, ale aj samotných poistencov. Vláda bude okrem vytvárania motivácií k zdravému životnému štýlu podporovať aj vzdelávanie a celkovú informovanosť občanov o zdraví (s.34). Vláda SR bude preto klásť špeciálny dôraz na zvyšovanie dostupnosti prevencie, zdravotnej starostlivosti, starostlivosti o duševné zdravie, dlhodobej starostlivosti pre zdravotne ťažko postihnuté osoby, marginalizované komunity, dôchodcov a ostatné ohrozené skupiny.

Vláda SR zapojí marginalizované komunity do skríningových iniciatív terénnych pracovníkov (s.34), ...zavedie špeciálne vzdelávacie programy pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia a marginalizovaných komunit (s.35)...sústredí (sa) na zlepšenie prechodu (pacienta) celým systémom od prevencie, cez kvalitu poskytovanej starostlivosti, až po doliečovanie, rehabilitáciu, dlhodobú starostlivosť (a paliatívnu starostlivosť)“.

V oblasti sociálnych služieb sa vláda SR zaväzuje, že „zabezpečí dostupnosť včasnej intervencie pre rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím a deti zo sociálne znevýhodneného prostredia“, vytvorí podmienky na poskytovanie sociálnych služieb na komunitnom princípe, aby mohol človek čo najdlhšie zotrvať vo svojom prirodzenom prostredí, najmä poskytovaním terénnych a ambulantných sociálnych služieb“ (s.46).

V oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom veku sa vláda SR zaväzuje, že „zabezpečí širokú prístupnosť k ranej starostlivosti a predprimárnemu vzdelávaniu podľa potrieb detí, rodičov a komunit, v ktorých žijú“ a „zabezpečí, aby raná starostlivosť a predprimárne vzdelávanie mohli dôsledne plniť všetky svoje dôležité funkcie - vzdelávaciu, sociálnu a kompenzačnú - a zabezpečí pre tieto funkcie kvalitné programy (s. 74). Taktiež „presadí integrované a diverzifikované zabezpečenie tejto služby s dôrazom na kvalitu pracovníkov, ktorí v tejto oblasti pôsobia“ (s. 74). Vláda SR „prijme stratégiu inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na všetkých jeho úrovniach a v súlade s ňou vytvorí podmienky na zabezpečenie nárokovateľných podporných služieb a opatrení“ (s. 75). „Zavedie koordinovaný nadrezortný systém včasnej intervencie pre deti so zdravotným znevýhodnením a pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a ich rodiny v prirodzenom prostredí dieťaťa. Proces tvorby systému, legislatívy a financovania bude koordinovaný spoločne v rezortoch zdravotníctva, školstva, sociálnych vecí a financií, podpredsedu vlády pre legislatívu a strategické plánovanie“ (s. 75).

⁸ [Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2021-2024](#)